

Influensavaccination

Vaccinerna	<p>Det är WHO som bestämmer vilka virus som skall ingå i vaccinet beroende på studier gällande vilka virusstammar som cirkulerar. Skyddet är beroende av hur väl vaccinstammarna överensstämmer med det virus som sedan kommer hit. Den genomsnittliga skyddseffekten ligger på 60-70 %.</p> <p>Även denna säsong är Vaxigrip Tetra® upphandlat i Region Kronoberg..</p> <p>På särskilda boenden för äldre kommer det i år enligt Folkhälsomyndighetens rekommendationer att användas ett högdosvaccin för att få lite bättre skydd mot allvarlig influensa hos de äldre och sköra. Detta vaccin innehåller samma vaccinstammar som de vanliga influensavaccinerna men fyra gånger högre antigenos för att få bättre skyddseffekt. Vaccinet heter Efluelda®/Fluzone HD® (det sistnämnda är den amerikanska varianten av Efluelda) och innehåller inte heller adjuvans utan är framtaget på likande sätt som Vaxigrip Tetra®.</p>
Biverkningar	<p>Vanligaste biverkningarna för Vaxigrip Tetra® är lokala reaktioner på injektionsstället. Vaccinet kan ibland ge upphov till feber, muskelvärk och allmän sjukdomskänsla. Detta blir dock allt mer ovanligt då tillverkningsprocessen förbättras. Eftersom vissa äggproteiner kan finnas kvar i vaccinet kan äggallergiker vara överkänsliga även mot influensavaccinet.</p> <p>Biverkningarna är snarlika för Efluelda®/Fluzone HD®, vanligtvis milda men de lokala reaktionerna kan vara lite mer framträdande då antigenmängden är högre. Även Efluelda®/Fluzone HD® kan innehålla spår av ägg vilket skall beaktas vid äggallergi.</p>
Kontraindikationer	<p>Personer med allvarlig äggallergi och de som tidigare haft allvarliga reaktioner på influensavaccin skall inte vaccineras. Vid akuta infektioner med feber skall vaccinationen skjutas upp. Vid behandling med antikoagulantia kan både Vaxigrip Tetra® och Efluelda®/Fluzone HD® ges subcutant (båda vaccinen ges dock intramuskulärt i första hand när det är möjligt).</p>
Kombination av vaccin	<p>Vaxigrip Tetra® kan ges samtidigt som covid-19 vaccin till vuxna men olika injektionsställen skall användas, helst andra armen eller benet. Till barn skall det gå minst en vecka mellan influensavaccin och vaccin mot covid-19.</p> <p>Efluelda®/Fluzone HD® skall dock inte ges samtidigt som covid-19 vaccin utan det skall gå minst en vecka mellan doserna.</p>
Kostnad	<p>Personer över 65 år, de som ingår i de medicinska riskgrupperna nedan samt hushållskontakter till personer med kraftigt nedsatt immunförsvar vaccineras kostnadsfritt i Kronoberg. De som inte ingår i en riskgrupp betalar 220 kr. För personal inom Region Kronoberg som regelbundet träffar patienter är influensavaccinationen kostnadsfri.</p>
Vilka bör vaccineras	<p>Folkhälsomyndigheten rekommenderar att följande grupper vaccineras årligen:</p> <ul style="list-style-type: none">❖ Personer 65 år och äldre❖ Gravida från graviditetsvecka 16❖ Vuxna och barn över 6 månaders ålder med följande sjukdomar och tillstånd:<ul style="list-style-type: none">• Kronisk hjärtsjukdom• Kronisk lungsjukdom såsom KOL och svår astma• Tillstånd med nedsatt lungfunktion eller försämrad hostkraft som extrem fetma, neuromuskulära sjukdomar eller flerfunktionsnedsättning• Kronisk lever- eller njursvikt• Diabetes mellitus• Tillstånd med kraftigt nedsatt immunförsvar❖ Hushållskontakter samt sjukvårdspersonal som arbetar nära personer med kraftigt nedsatt immunförsvar.❖ All annan personal inom vård och omsorg som arbetar nära patienter och omsorgstagare med ökad risk för allvarlig influensa.
Varaktighet	<p>Vaccinationen måste upprepas årligen.</p>

Antiviral behandling till vuxna

Indikation	<p>Antiviral behandling rekommenderas till patienter med misstänkt eller konfirmerad influensa (oberoende av vaccinationsstatus):</p> <ul style="list-style-type: none">• som tillhör medicinska riskgrupper enligt ovan, med risk för allvarlig sjukdom och/eller komplikationer.• patienter med svår sjukdom som behöver sjukhusvård. <p>Kriterier som skall vara uppfyllda innan antiviral behandling sätts in:</p> <ul style="list-style-type: none">• Symtombild talande för influensa.• Laboratorieverifierad influensainfektion hos patienten eller lokal influensaepidemi som är virologiskt verifierad eller annat epidemiologiskt samband.• Annan allvarlig infektion beaktad, till exempel covid-19 <p>Antiviral behandling bör sättas in så tidigt som möjligt och som regel senast inom två dygn efter symtomdebut. Antiviral behandling kan sättas in även senare vid allvarlig sjukdom som kräver sjukhusvård samt till immunsupprimerade patienter.</p>
Läkemedel	<p>Två neuraminidashämmare, oseltamivir (Tamiflu®) och zanamivir (Relenza®), finns godkända för behandling av och profylax mot influensa A och B.</p> <p>Vid behandling ges vanligen kapsel Tamiflu® 75 mg x 2 i 5 dagar till vuxna med normal njurfunktion. Till äldre med nedsatt njurfunktion (GFR 30-60 ml/min) rekommenderas doseringen 30 mg x 2 i 5 dagar, se även FASS.</p> <p>Tamiflu® finns även i andra styrkor och i mixtur.</p>
Gravida	<p>Diskutera med infektionskonsult!</p> <p>Hos gravida med andra riskfaktorer än graviditet för allvarlig influensa rekommenderas antiviral behandling oavsett trimester. Tamiflu® är förstahandsmedel vid manifest sjukdom.</p> <p>Vid behandlingsindikation hos i övrigt friska gravida rekommenderas i första hand Relenza under första trimestern om effektiv inhalation är möjlig. Efter första trimestern bör Tamiflu® användas i första hand.</p>
Biverkningar	<p>Huvudvärk, illamående och magtarmsbesvär är relativt vanliga biverkningar av Tamiflu® men oftast lindriga. Allvarliga biverkningar är ovanliga. Gällande Relenza® se FASS.</p>
Kontraindikationer	<p>Överkänslighet mot substansen. Försiktighet med Tamiflu® vid nedsatt njurfunktion, dosjustering enligt FASS. Försiktighet med Relenzainhalation vid astma och andra lungsjukdomar.</p>
Interaktioner	<p>Kliniskt signifikanta läkemedelsinteraktioner är osannolika både för Tamiflu® och Relenza®.</p>

Antiviral profylax

Indikation	<p>Antiviral postexpositionsprofylax kan övervägas till personer i de medicinska riskgrupperna ovan efter nära kontakt med en konstaterad influensasjuk individ. Detta gäller framför allt ovaccinerade personer i de medicinska riskgrupperna samt de med nedsatt immunförsvar men kan även vara indicerat till vaccinerade under säsonger då vaccinet har sämre skyddseffekt.</p> <p>Vid konstaterat utbrott av influensa på särskilt boende eller vid fall av influensa på flersal på sjukhus kan det också bli aktuellt att ge profylax till andra personer på boendet/medpatienter på samma sal. Diskutera gärna med infektionskonsult/smittskydd/vårdhygien.</p> <p>Preexpositionsprofylax blir sällan aktuellt.</p>
Läkemedel	<p>Vid postexpositionsprofylax mot influensa ges vanligen kapsel Tamiflu 75 mg x 1 i 10 dagar till vuxna med normal njurfunktion. Till äldre med nedsatt njurfunktion (GFR 30-60 ml/min) rekommenderas doseringen 30 mg x 1 i 10 dagar, se även FASS.</p>
Gravida	<p>Diskutera med infektionskonsult!</p>

Christian Blomkvist
Smittskyddsläkare